

LUMO

Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti

LUMO

Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti

Tervetuloa LUMOn päätösjuhlaan!

1.12.2022 klo 13-15

Iltapäivän ohjelma

Tilaisuuden avaus, Päivi Malinen, LUMOn
hankekoordinaattori

Lapsiasiainvaltuutetun toimiston puheenvuoro, Katja
Mettinen, ylitarkastaja

Katsaus LUMOavaan kehittämistyöhön, Päivi
Malinen

Akvaariokeskustelu: kokemuksia lastensuojelun
monialaisesta kehittämistyöstä ja ajatuksia
kehittämistyön jatkuvuudesta

Yhteinen keskustelu

Loppuyhteenveto, Tarja Kauppila

Juhla päättyy

Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti

Läpileikkaavat
teemat

Mitä
teemme?

1. Vahvistamme lastensuojelun
asiakkaiden osallisuutta

2. Uudistamme ja parannamme
monialaista ja monitoimijaista
yhteis- ja verkostotyötä
lastensuojelussa

3. Edistämme systeemisen
toimintamallin käyttöä
monialaisen lastensuojelun
verkostossa

Asiakkaiden
osallisuus

Johdon
strateginen
sitouttaminen

Kokemusasiantuntijat mukana läpi koko
hankkeen, kuvataan asiakkaan aktiivinen rooli
monitoimijaisiin arviointi- ja
toimintamalleihin

Laaditaan monitoimijaisen arviointi- ja
yhteistyömallin toimintasuunnitelmat sekä
toimeenpannaan, jalkautetaan ja
juurrutetaan mallien mukainen toiminta

Varmistetaan riittävä toimintamallin
kouluttajien määrä ja järjestetään
systeemisen toimintamallin koulutuksia
lastensuojeluun sekä systeemisen työotteen
valmennuksia lastensuojelun
yhteistyökumppaneille

Tavoitteet

Mihin hankesuunnitelmassa pyrittiin? LUMOn tavoiteltavat tulokset

Toimintakulttuurin muutos, jossa monialaisen lastensuojelun ajattelua muutetaan yksilökeskeisestä asiantuntijatyöstä yhteisökeskeiseksi monitoimijaiseksi työskentelyksi.

Monialaiselle arvioinnille ja monitoimijaiselle yhteistyölle on alueilla systemaattiset rakenteet ja käytännöt, päällekkäinen työ vähenee ja perheet saavat tarpeidensa mukaista oikea-aikaista tukea. Monialainen lastensuojelu on osa uudistuvia sote-rakenteita.

Systeemisen toimintamallin kouluttajia on riittävästi, toimintamallin periaatteet läpäisevät alueiden monitoimijaisen verkoston toiminnan, ja työtavat ja työskentely on vaikuttavaa, asiakasta aidosti kunnioittavaa, osallisuuden varmistavaa ja vuorovaikutukseen perustuvaa.

LUMOavalla kehittämistyön taipaleella

Talvi 2020-2021
(11/20-3/2021)

Kevät 2021
(3/2021 alkaen)

Syksy 2021

Kevät 2022

Syksy 2022

Nykytilan ja toimintaympäristön hahmottaminen

Mallien pilotointi ja levittäminen

Yhteiskehittäminen

Monitoimijaisen systeemisen työn juurruttamisen tuki

Asiakasosallisuuden ja kokemusasiantuntijuuden vahvistaminen

- Monialaisen yhteistyön ja systeemisen toimintamallin alkukartoitukset
- Olemassa olevat hyvät käytänteet
- Lastensuojelun kumppanuuskehä
- Lastensuojelun monitoimijaisen arviointi- ja yhteistyömallin prosessikuva
- Kehittämisyhmien ja työrykkästen kokoaminen

- Kehittämisyhmien ja työrykkästen kokoaminen
- Kuntakohtaiset ja/tai maakunnittaiset monitoimijaiset kehittämisyöpajat
- Monitoimijaisten arviointi- ja yhteistyömallien täsmentäminen
- Mallien pilotointisuunnitelmat
- Nuorten osallisuustyöpaja
- Systeemisen työotteen valmennusmateriaalit
- Systeemisen työotteen pilottivalmennus verkostolle
- Lastensuojelun syty- koulutukset

- Kuntakohtaiset ja/tai maakunnittaiset monitoimijaiset kehittämisyöpajat
- Monitoimijaisten arviointi- ja yhteistyömallien täsmentäminen
- Toimintamallien pilotointi ja arviointi
- Konsultaatiokäytänteiden ja rakenteiden mallintaminen
- Valmennukset + infot henkilöstölle, esihenkilöille, johdolle, päättäjille ja verkostoille
- Perhesosiaalityön ja lastensuojelun syty- koulutukset
- Viestintä ja tiedotus toimintamalleista

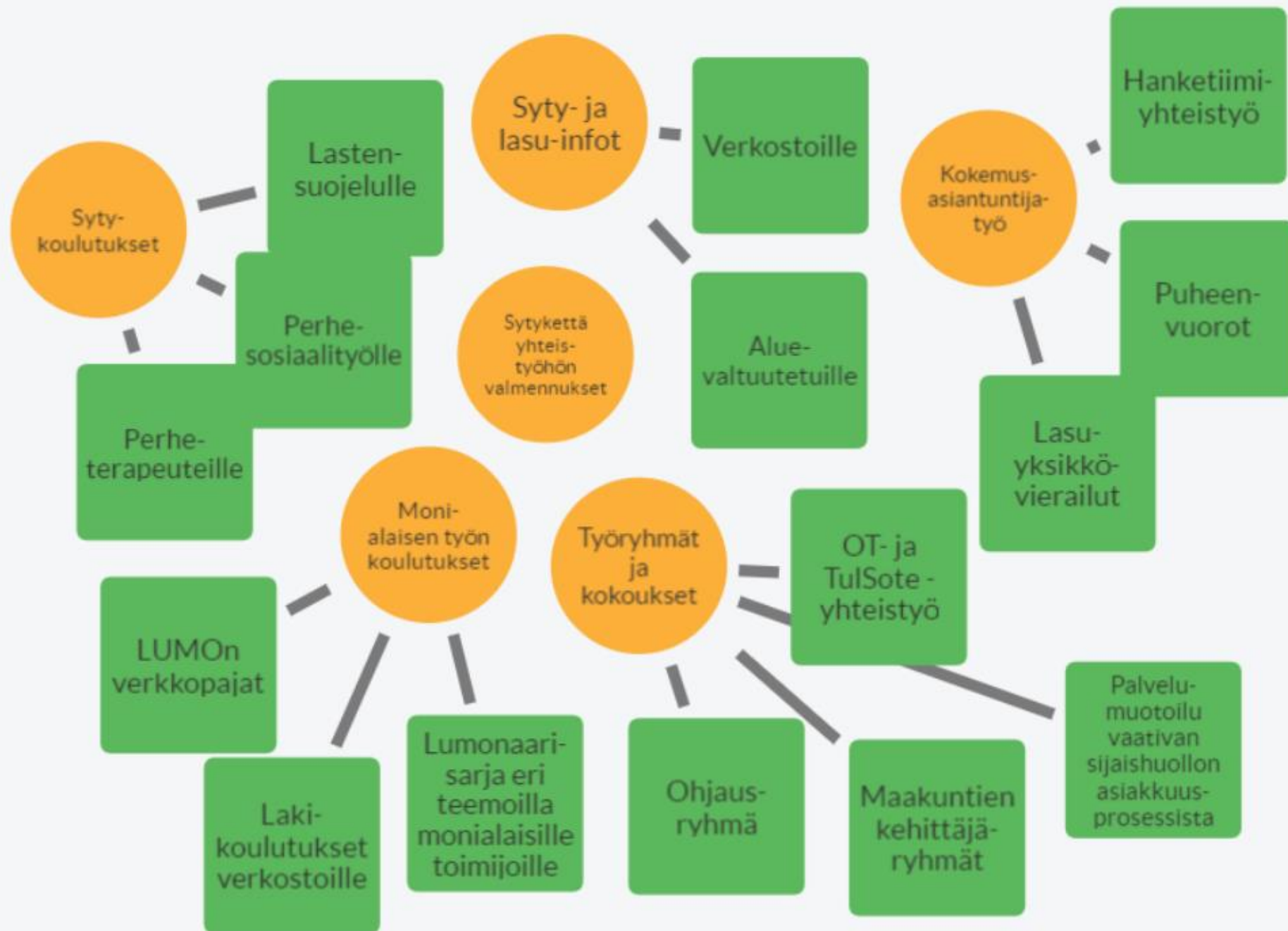
- Toimintamallien pilotointi ja jatkokehittäminen
- Verkostojen valmennukset + infot, perhesosiaalityön ja lastensuojelun syty- koulutukset
- Tuki systeemisen mallin käyttöön ja juurtumiseen verkostoyhteistyön viitekehyksenä

- Osallistuminen hyvinvointialueiden valmisteluun
- Suunnitelmat ja sopimukset mallien viemisestä strategioihin, sillat TulSoten työhön
- Viestintä ja tiedotus alueen toimijoille ja päättäjille

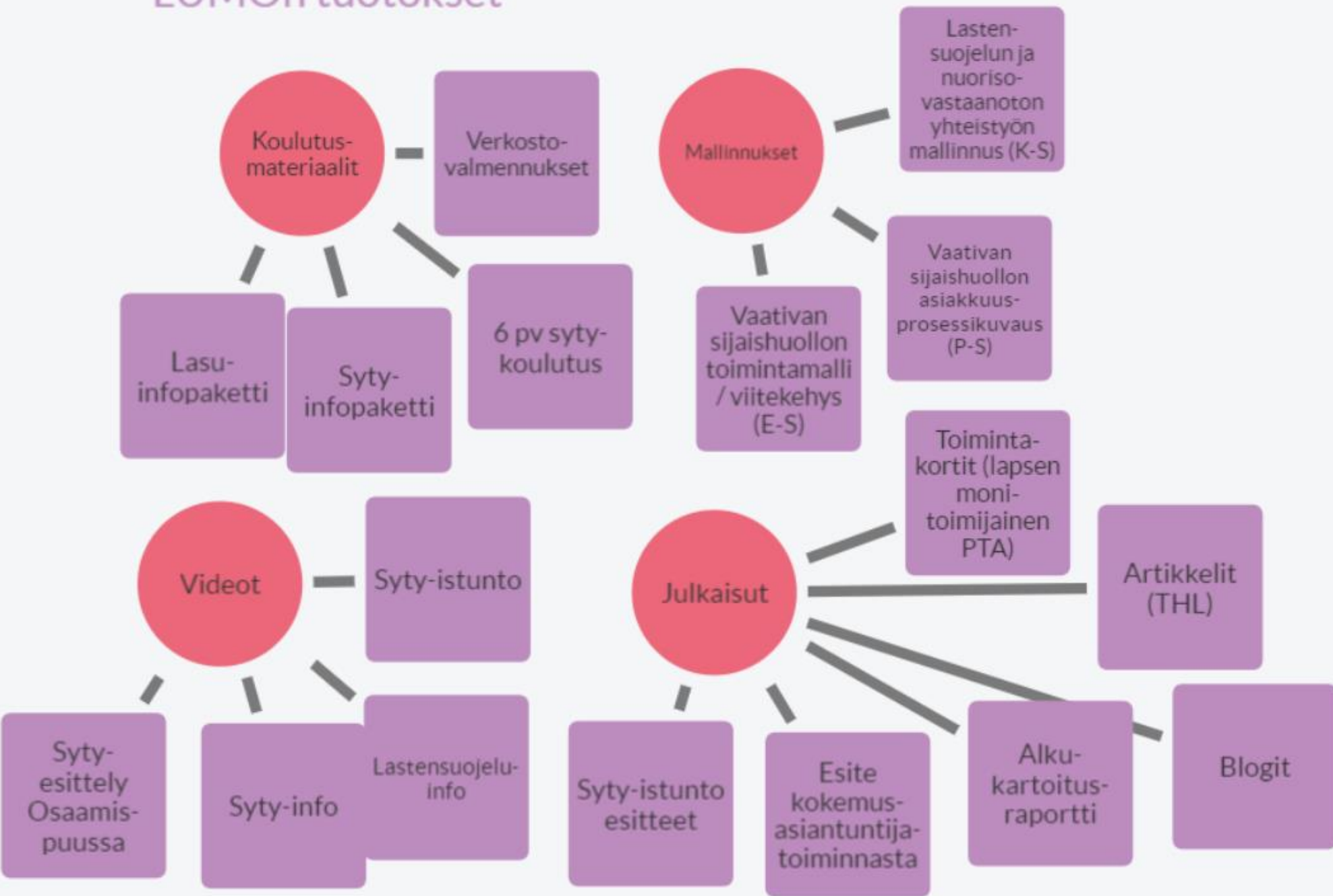
Juuruttaminen ja strateginen johtaminen tehdään rakenteissa, hanke on voinut VAIN tukea

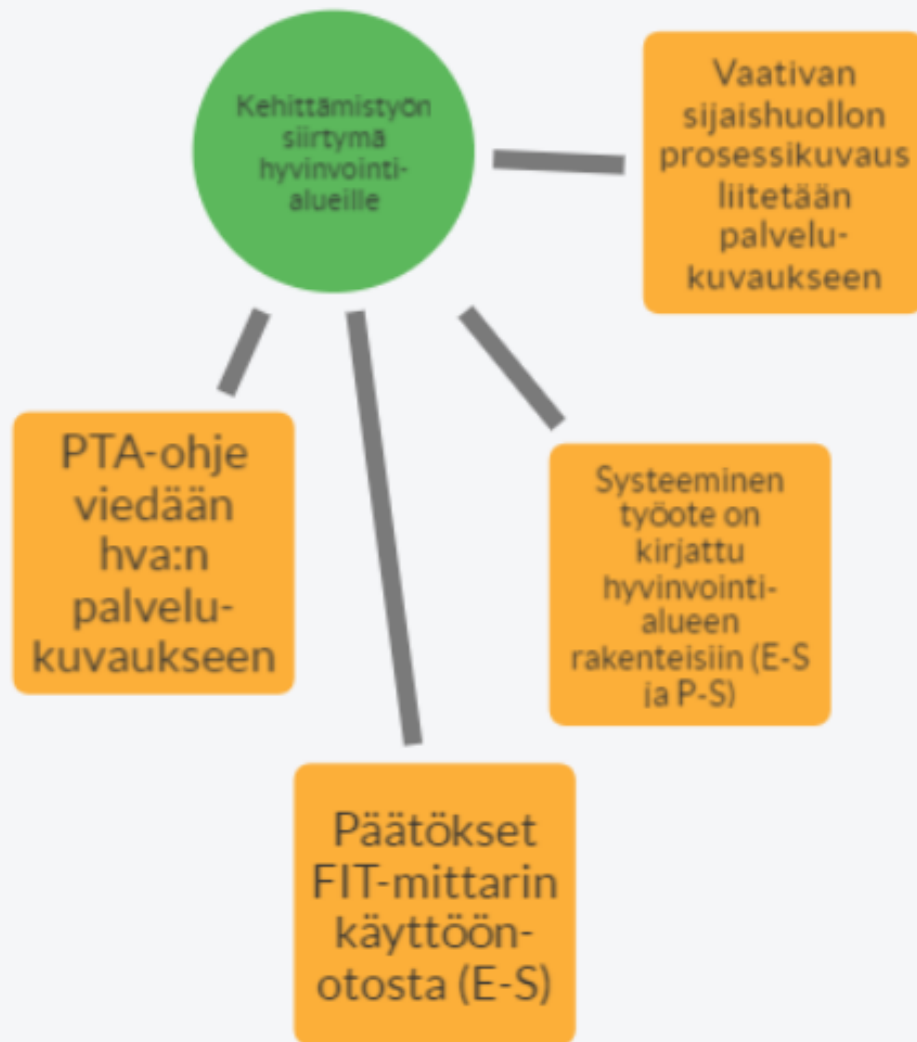
Toiminta LUMOssa

LUMOn tuotokset

LUMOn tulokset

LUMO-hankkeen yhteisesti järjestettyjen tilaisuuksien osallistujamäärät

Vuosi 2021	Kevätkaudella seitsemän tilaisuutta, syyskaudella kuusi tilaisuutta	1 129
Kevätkausi i 2022	Yhteensä 22 tilaisuutta	1 959
Syyskausi 2022	Yhteensä kahdeksan tilaisuutta	501
Osallistujia yhteensä		3 589

LUMIO

Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti

Kokemusasiantuntija- toiminnan kehittäminen

Osallisuuden ja kokemusasiantuntijatoiminnan kehittäminen

Keskeiset aikaansaannokset ja jatkosuunnitelmat

YTAn yhteinen työ	• Koottu alueilta hankkeen yhteinen ”kokemusasiantuntijatiimi” LUMOn hanketiimin kumppaniksi kehittämistyöhön • Kokemusasiantuntijanuoria ja -vanhempia on osallistunut LUMOn järjestämiin tilaisuuksiin, työpajoihin, kokouksiin, valmennuksiin ja koulutuksiin eri rooleissa (puheenvuoronpitäjä, paneelikeskustelija, työryhmätyöskentely, kuuntelija/reflektoija) hankkeen alusta lähtien koko hankkeen toiminta-alueella • Monitoimijaisen lapsen palvelutarpeen arvioinnin toimintakorttien työstäminen asiakasystävällisen kielen näkökulmasta, kokemusasiantuntijavanhemmat mukana sisällön kommentoinnissa • Hankkeen etenemisen ja toiminnan arviointi yhdessä kokemusasiantuntijoiden kanssa • Yhteistyötä tehty myös erityisesti Pesäpuu ry:n ja Kasper ry:n kanssa		
Etelä-Savo	Keski-Suomi	Pohjois-Karjala	Pohjois-Savo
• Kokemusasiantuntijavanhemmat mukana kesällä / syksyllä 2022 toteutettavilla laitospöytäkierroilla (Havurinne, Kuutti ja sijais- ja jälkihuoltoyksikkö Pessin kehittämistyö, vaativan sijaishuoltoyksikön valmistelu) • LUMO hyvinvointialueen valmistelussa mukana kehittämässä alueelle kokemusasiantuntijarakennetta (työpajat), mukaan kutsuttu myös kokemusasiantuntijavanhempi	• Keski-Suomeen perustettu lastensuojelun kokemusasiantuntijatoiminnan kehittämisen pienryhmä keväällä 2022 • Ryhmässä rakennetaan ehdotus kokemusasiantuntijatoiminnan rakenteesta lastensuojelun osalta Keski-Suomeen • Ryhmässä mukana kuntien edustajia, kokemusasiantuntijoita ja järjestöjen edustajia	• Hankkeen aikana Siun soten lastensuojelun kokemusasiantuntijoita on ollut mukana YTAn yhdessä järjestetyissä webinaareissa • Kokemusasiantuntija on mukana Terapeuttinen dialogi – koulutuksen reflektioryhmässä • Kokemusasiantuntija osallistuu syksyllä terapeuttinen dialogi - koulutuksen kehittämistehtävän (palvelutarpeen arviointi) työstämiseen	• Kokemusasiantuntijavanhemmat mukana syksyllä 2022 toteutettavassa vaativan sijaishuollon asiakkuusprosessin palvelumuotoilun työpajoissa (4 työpajaa + oheissuunnittelutyö)

Osallisuuden toteutumisen kokemus hankeyhteistyössä

- Omat viestit on otettu innolla vastaan
- Kuulluksi tuleminen asiansa kanssa
- Kokemus, että itse on suhtauduttu arvokkaasti ja kunnioittavasti
- Toisaalta jäänyt epäselväksi, mitä kohtaamisten jälkeen tapahtuu ja miten asiat menevät eteenpäin

Hanketyön alusta tunnistettiin tilanne, että kokemusasiantuntijayhteistyölle oli jonkinlainen valmis lokero, johon kokemusasiantuntijoiden odotettiin hyppäävän. Toimintaan mukaan tulon myötä tämä laatikko on laajentunut paremmin.

Nostoja kokemusasiantuntija- keskusteluista

LUMOn teesit kokemusasantuntijatoiminnasta

- Kahden vuoden aika on aivan liian lyhyt näiden asioiden eteenpäin viemiseen
- Kokemusasantuntijatoiminta tulee saada alueiden rakenteisiin ja toiminnalle selkeä koordinaatio
- Kokemusasantuntijoiden tieto ja viesti on saatava palvelujen kehittämisen luontevaksi osaksi
- Tietoa kokemusasantuntijatoiminnan mahdollisuuksista on vietävä niin asiakkaille, työntekijöille kuin päättäjille
- Uusia kokemusasantuntijoita on tärkeää saada, sillä kokemusasantuntijoille on tarjolla eri tyyppisiä tehtäviä

LUMOn teesit jatkokehittämistyölle

KEHITTÄMISTÄ EI SYNNY ILMAN VAHVOJA PANOSTUKSIA

- Systeeminen toimintakulttuurin muutos edellyttää strategisia päätöksiä ja suunnittelua – esihenkilöiden valmentaminen systeemiseen ja monitoimijaiseen toimintamalliin elinehto juurtumiselle
- Ilman selkeää resurssointia aluerajat ylittävä yhteistyö jää ohuelle pohjalle ja on vaarassa hiipua tai päättyä

PITKÄN TÄHTÄIMEN KEHITTÄMISTYÖ VARMISTETTAVA KANSALLISELLA TASOLLA

- Työntekijöiden vaihtuvuus ja rekrytointihaasteet ovat todellinen ongelma, mikä on jatkunut vuosikausia – miten hyvien käytäntöjen jatkuminen voidaan varmistaa jatkuvassa muutoksessa?
- Systeemisen toimintamallin juurruttaminen lastensuojelun ja monitoimijaisen työskentelyn perustaksi edellyttää kehittämistyöhön systemaattisuutta, pitkäjänteisyyttä, rauhaa ja selkeitä rakenteita

KOULUTUSTEN EDELLYTYSTEN VARMISTAMINEN ON OLENNAISTA

- Syty-koulutusten järjestäminen ja organisointi (koulutettavat, ryhmien muodostaminen, tilavaraukset, materiaalit, aika jne.) vaativat paljon aikaa omalta perustyöltä: tarvitaan koordinaattoria, joka jatkaa hanketyön päätyttyä
- Syty-koulutus saatava rakenteisiin ja syty-kouluttajille mahdollistettava ja varmistettava ajankäyttö kouluttamiseen sekä oman osaamisen ylläpitämiseen ja päivittämiseen
- Yhteistyökumppaneiden koulutustarpeet tärkeää tunnistaa ja myös vastata niihin

**SYSTEEMISEN TOIMINTAMALLIN,
MONITOIMIJAISEN YHTEISTYÖN
JA OSALLISUUDEN KEHITTÄMISTÄ EI VOI
EROTTAA TOISISTAAN!**

Akvaariokeskustelu

Akvaario 1

Anne Frimodig, Anu Mikkonen, Katariina Katainen,
Lauri Silvonen ja Marika Huupponen

Akvaario 2

Hanna Hämäläinen, Erja Nevalainen, Johanna Will-
Orava, Pia Knuuttila, Linda Pippuri

Lauri Silvonen,
Essote

Anu Mikkonen,
Siun sote

Reetta Salmi,
Koske

LUMOn timanttitiimi

Marika Huupponen,
Essote

Katariina Katainen,
Kuopio

Päivi Malinen, ISO

Anne Frimodig, Siun sote

Tule seuraamaan LUMOn viestintää!

Tapahtumakalenteri

<https://padlet.com/lumohanke/tapahtumakalenteri>

Twitter

<https://twitter.com/LUMOhanke> @LUMOhanke

Nettisivut

<https://www.isonet.fi/lumo-hanke>

ISOuutiset

<https://www.isonet.fi/julkaisut-ja-materiaalit/isouutiset.html>

Kiitos mielenkiinnosta!

LUMO-hankkeen
koordinaattori:

Päivi Malinen, ISO
paivi.malinen@isonet.fi

LUMOn
hanketyöntekijät:
Etelä-Savo

Marika Huupponen, ESSOTE
marika.huupponen@essote.fi
Lauri Silvonen, ESSOTE
lauri.silvonen@essote.fi

Keski-Suomi

Reetta Salmi, KOSKE
reetta.salmi@koske.fi

Pohjois-Karjala

Anne Frimodig, Siun sote
anne.frimodig@siunsote.fi
Anu Mikkonen, Siun sote
anu.mikkonen@siunsote.fi

Pohjois-Savo

Katariina Katainen, Kuopion kaupunki
katariina.katainen@kuopio.fi

Jälki
elämälle.